
 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2024-3-118-125>

 <https://orcid.org/0000-0003-1327-2497>

ГЕРАЩЕНКО Ярина

старша викладачка кафедри туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи,
Запорізький національний університет
e-mail: yarinagerashchenko@ukr.net

УДК 378.093.5:796.5]: 338.48-2-053.6(045)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОГО ТУРИЗМУ: ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

У статті проаналізовано поняття та терміни, що є складовими організаційно-педагогічних умов. Розглянуто впровадження організаційно-педагогічних умов контексті підготовки фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму. Структурні терміни розглядались через призму філософського та педагогічного й психологічного поглядів.

Визначено, що «умова» є оптимальним середовищем, обставин, оточення, ситуації реальної дійсності, які взаємопов'язані між собою логічними зв'язками, впливами і від яких залежить плінність процесу і наявність результату. Поняття «організація» визначається, як внутрішня упорядкованість, узгодженість взаємодій частин цілого; сукупністю процесів чи дій, що приводять до утворення і вдосконалення

взаємозв'язків між частинами цілого; об'єднанням людей, які спільно реалізують певну програму або мету.

Доведено, що «педагогічні умови» – це складне і багатовимірне поняття, яке виступає законним навчально-виховним процесом. Це обставини, від яких залежить цілісність педагогічного процесу і на основі яких відбувається професійна підготовка фахівців. Це організаційний процес досягнення запланованого результату.

Проаналізувавши тлумачення дефініцій і понять робимо висновок, що організаційно-педагогічні умови стосуються організаційної функції управління педагогічним процесом. Систематизований процес активізує педагогічну складову умов, яка сприяє взаємодії суб'єктів педагогічного процесу, створюючи особистісно-значущі можливості для кожного студента, розвитку особистісних якостей майбутнього фахівця.

Констатовано, що в межах нашого дослідження, організаційно-педагогічні умови узгоджують створену нами структуру професійної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму, акцентуючи увагу на важливих обставинах і певних правилах, необхідних для досягнення результатів у професійній діяльності.

Ключові слова: педагогічний процес; педагогічні умови; фахівці туристичної галузі; молодіжний туризм; підготовка фахівців молодіжного туризму.

Постановка проблеми. Українська держава, а з нею і вся система вищої освіти знаходиться під тиском воєнної агресії «рф» проти нашої країни. Не дивлячись на це, держава приймає також і сучасні глобалізаційні світові виклики, які постають перед українським суспільством. Одним з таких викликів є ясна освіта у вищій школі, зокрема, підготовка майбутніх фахівців туристичної галузі.

З огляду на те, що класичною складовою структури підготовки спеціалістів в галузі туризму є організаційно-педагогічні умови. Нами було прийнято рішення застосувати та впроваджувати цей спосіб у нашому дослідженні – підготовці майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму.

Аналіз досліджень і публікацій. Понятійно-термінологічні основи «організаційно-педагогічних умов» висвітлені у публікаціях багатьох вчених, а саме: В. Войтка (Войтко, 1982); В. Бусел (Бусел, 2009); В. Шинкарука (Шинкарук, 1986); В. Кремень (Кремень, 2021); В. Лозової та Г. Троцько (Лозова & Троцько, 2002); Н. Тверезовської та Л. Філіпової (Тверезовська & Філіпова, 2009); Л. Загребельної (Загребельна, 2005); В. Гладуша та Г. Лисенко (Гладуш & Лисенко, 2014); С. Гончаренка (Гончаренко, 1997); А. Галєєвої (Галєєва, 2009); А. Зубко (Зубко, 2002).

Структурні терміни розглядаються через призму філософського та педагогічного й психологічного поглядів.

Мета статті: проаналізувати складові дефініції теми дослідження та схарактеризувати організаційно-педагогічні умови в контексті підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Насамперед, проаналізуємо теоретично-термінологічне підґрунтя організаційно-педагогічних умов.

Огляд літератури філософської та педагогічної спрямованості довів, що визначення поняття «умова» не має єдності в наукових колах.

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови «умова» має такі значення, як: необхідна обставина, що уможливає здійснення, створення, утворення чого-небудь; обставини, особливості реальної дійсності, за яких відбувається або здійснюється що-небудь (Бусел, 2009, с. 576).

Сутність поняття «умова» у філософському контексті трактується, як те, від чого залежить дещо інше, що робить можливим наявність речі, стану, процесу на відміну від причини, яка є логічною умовою наслідку дії. Також у філософії «умова» визначається, як істотний компонент комплексу об'єктів, із наявності якого за необхідністю походить існування цього явища (Войтко, 1982, с. 207).

Філософський словник визначає «умову» фактором або чинником, рушійною силою та причиною будь-якого процесу (Шинкарук, 1986, с. 578).

Отже, поняття «умова» – це певне оптимальне середовище, обставини, оточення, ситуації реальної дійсності, які взаємопов'язані між собою логічними зв'язками, впливами і від яких залежить плінність процесу і наявність результату.

Наступним, вважаємо за необхідне, розглянути поняття «організаційні» в різних філософських та педагогічних контекстах. Філософська енциклопедія трактує термін «організаційні» похідним від поняття «організація» і визначає його, як внутрішню упорядкованість, узгодженість взаємодій частин цілого; сукупністю процесів чи дій, що приводять до утворення і вдосконалення взаємозв'язків між частинами цілого; об'єднанням людей, які спільно реалізують певну програму або мету (Шинкарук, 1986, с. 465).

Наукові видання визначають «організацію» технологічною функцією управління (Кремень, 2021), де «управління» виступає функцією організованої системи, яка за-

безпечує збереження її певної структури, підтримує режим діяльності, реалізацію програми, мети діяльності (Шинкарук, 1986, с. 708).

Створення умов підштовхує нас до організації будь-якого процесу, в нашому випадку – педагогічного.

Забезпечують функціонування та розвиток педагогічного процесу – педагогічні умови. Проаналізуємо сутність цього поняття з метою виявлення їх місця та призначення в загальній структурі нашого науково-педагогічного дослідження.

Аналіз наукових джерел показав неоднотайність у визначенні поняття «педагогічні умови», яке продовжує бути предметом великої кількості педагогічних досліджень і тлумачень. Більшість науковців наголошують на багатоаспектній структурі цієї категорії.

Так, І. Лозова та Г. Троцько визначають педагогічні умови однією зі сторін закономірного певного (виховного, навчального) процесу (Лозова & Троцько, 2002).

Н. Тверезовська та Л. Філіпова аналізуючи трактування науковців розглядають педагогічні умови, як: обставини, необхідні для перебігу педагогічного процесу; характеристику педагогічного середовища; фактори, шляхи, напрями, уявні результати педагогічного процесу; форми, методи, педагогічні прийоми тощо. Фахівці стверджують, що до педагогічних умов можна віднести ті, які свідомо створюються в навчальному процесі та забезпечують ефективно протікання цього процесу (Тверезовська & Філіпова, 2009).

Л. Загребельна узагальнює ряд психолого-педагогічних досліджень науковців висновками, що педагогічні умови це обставини, від яких залежить і на основі яких відбувається цілісний педагогічний процес професійної підготовки фахівців (Загребельна, 2005, с. 291).

Слід сказати, що спеціально організовані педагогічні умови, наприклад виховні ситуації, створені для формування у студентів мотивів позитивної поведінки чи подолання недоліків (Гладуш & Лисенко, 2014, с. 385). Обов'язкове професійне стажування, наприклад в туристичних закладах, є формою педагогічної діяльності, мета якої – формування висококваліфікованого спеціаліста.

Педагогічний процес, за С. Гончаренком, має такі компоненти, як мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми взаємодії педагогів і вихованців та результат. Педагогічні умови можуть включати від одного до усіх згаданих компонентів і виступають необхідними обставинами, які

сприяють досягненню запланованого результату (Гончаренко, 1997, с. 253).

Деякі дослідники (Тверезовська & Філіпова, 2009) констатують наявність у вітчизняній педагогіці поділу педагогічних умов на рівні. Перший рівень педагогічних умов, зазначають науковці, це особистісні характеристики студентів, які детермінують успішність протікання навчально-виховного процесу. Другий рівень педагогічних умов це безпосередні обставини реалізації процесу (навчання, виховання). Це класичні педагогічні умови: змісту та організації діяльності студентів; міжособистісних відносин, спілкування в групі; відносин педагогів зі студентами; адаптація студентів до нового освітнього середовища; взаємодії навчального закладу з навколишнім середовищем та ін.

Отже, педагогічні умови – це складне і багатовимірне поняття, яке виступає закономірним навчально-виховним процесом. Це обставини, від яких залежить цілісність педагогічного процесу і на основі яких відбувається професійна підготовка фахівців. Це організаційний процес досягнення запланованого результату.

Організаційно-педагогічні умови, як обставини, виконують взаємодію організаційних форм та педагогічного забезпечення (Галеєва, 2009); як умови, забезпечують процес навчання за рівнем професійності тих, хто навчає і мірою готовності до навчання тих, хто навчається; сприяють удосконаленню матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу (Зубко, 2002).

Спираючись на вище проаналізовані тлумачення дефініцій, понять робимо висновок, що організаційно-педагогічні умови стосуються організаційної функції управління педагогічним процесом. Сукупність факторів/обставин забезпечує узгодженість структури, взаємодію об'єктів і явищ педагогічного процесу, підтримує режим діяльності навчально-виховного процесу, сприяє досягненню поставленої мети діяльності, реалізацію програм, дидактичних задач. Систематизований процес активізує педагогічну складову умов, яка сприяє взаємодії суб'єктів педагогічного процесу, створюючи особистісно-значущі можливості для кожного студента, розвитку особистісних якостей майбутнього фахівця.

Проблематикою питань підготовки фахівців з туризму присвячено значну кількість різноманітних досліджень науковців. Водночас, питанням підготовки фахівців до організації молодіжного туризму, на наш погляд, приділено недостатньо уваги наукового співтовариства.

Отже, в межах нашого дослідження, організаційно-педагогічні умови узгоджують створену нами структуру професійної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму, акцентуючи увагу на важливих обставинах і певних правилах, необхідних для досягнення результатів у професійній діяльності.

Наукові тлумачення і власні дослідження спонукали нас до розроблення організаційно-педагогічних умов, задля удосконалення педагогічного процесу підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму:

1) формування навчально-професійної мотивації майбутніх фахівців туристичної галузі в процесі професійного самовизначення щодо організації молодіжного туризму;

2) реалізація інтегрованого та метапредметного підходів до навчання з орієнтацією на цілі і завдання щодо підготовки майбутніх фахівців у галузі молодіжного туризму;

3) забезпечення підготовки майбутніх фахівців туристичної сфери до організації молодіжного туризму шляхом урізноманітнення форм практично-орієнтованої діяльності;

4) заохочення майбутніх фахівців з організації молодіжного туризму до професійного самовдосконалення через особистісно-розвивальну дозвілєву діяльність.

Перша педагогічна умова спрямована на зацікавлення майбутніх фахівців туристичної галузі перспективним напрямом професійної діяльності – організації молодіжного туризму, підтримкою достатнього рівня активності під час навчання і професійного самовизначення щодо роботи з молодіжною аудиторією.

Спираючись на характеристики педагогічних визначень ми розглядаємо формування навчально-професійної мотивації у майбутніх фахівців з молодіжного туризму, як комплекс направлених дій, за допомогою яких ми ставимо мету, плануємо та активізуємо діяльність, за потребою – вдосконалюємо та досягаємо потрібних результатів.

Варто зазначити, що пізнавальна активність майбутнього фахівця і його готовність до засвоєння знань визначається сукупністю зовнішніх і внутрішніх умов. Особистісно-суб'єктивна зацікавленість спонукає його здійснювати вчинки і задовольняти потреби. Тому, підтримка прагнень до навчання, виявлення зацікавленості професійною діяльністю є нагальними завданнями для ЗВО.

Дослідження науковців (Міляєва, Гордиська & Пантюк, 2014; Гриценко, 2010;

Єрохін, Нікітін & Нікітіна, 2011) виокремили ряд факторів, які формують навчально-професійну мотивацію студентів щодо фахової діяльності: суспільна значущість майбутньої професії; престижність; сучасні вимоги до професіонала (знання, уміння, навички); особливості організації навчального процесу; специфіка навчального предмету; індивідуальні особливості студентів (якості, ціннісні орієнтації); продуктивність професійної діяльності.

Встановити закономірності і розвиток навчально-професійної мотивації майбутніх фахівців до організації молодіжного туризму нам допомогли емпіричні методи-спостереження, опитування (бесіда) та анкетування. Спостереження проводилось під час навчальної та позааудиторної діяльності на протязі першого семестру з вивчення індивідуальних провідних мотивів студентів. Надалі, у процесі навчально-професійної діяльності, акцент мети спостережень був націлений на з'ясування мотиваційних процесів, які формують майбутніх професіоналів в туристичній діяльності й, зокрема, фахівців з організації молодіжного туризму.

Визначення життєвої мети студентів, професійних очікувань і планів, переконань, нахилів проходило за допомогою індивідуальних та групових бесід на тему «Я + туризм: перспективи розвитку», «Мій ідеал туризмознавця», «Моя перспектива в майбутньому», «Сенс професії організатора молодіжного туризму», «Я – винахідник молодіжного туризму» та ін. Завдяки груповим обговоренням формується колективне мотиваційне поле спільної навчально-професійної діяльності.

Внутрішнє усвідомлення відповідності професії досліджувалось за допомогою анкетування в першому семестрі – «Особистісні професійні плани майбутнього фахівця молодіжного туризму». Стійкість мотивів, професійних інтересів та особистих нахилів студентів визначалось наприкінці другого семестру – «Методика визначення рівня професійної спрямованості студентів щодо організації молодіжного туризму».

Проведення діагностичних заходів дозволило нам зібрати фактичний матеріал щодо мотиваційних процесів у студентів і наповнити підготовку майбутніх фахівців туризму до організації молодіжного туризму ефективними формами і методами навчання.

Найефективнішими методами навчально-професійної мотивації майбутніх фахівців туристичної галузі в процесі самовизначення щодо організації молодіжного туризму є: методи створення інтересу і ситуацій новизни; методи бесід і дискусій; методи пізнавальних ігор, мотиваційно-

проблемних ситуацій, ділових ігор, подолання перешкод (заохочення часом і швидкістю, несподіваністю та спонука неповною інформацією), метод організації змагань; метод особистого прикладу.

Варто зазначити, що обрані методи використовуються нами і автономно і в комплексі, залежно від характеру мотиваційної направленості.

Друга педагогічна умова націлена на реалізацію інтегрованого та метапредметного підходів до навчання з орієнтацією на цілі і завдання щодо підготовки майбутніх фахівців у галузі молодіжного туризму.

Підготовка майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму нами розглядається як процес інтеграції науки і практики, що активізує системне мислення студентів, розвиває їх пізнавальні інтереси, збагачує фаховими навичками, формує міжпредметні уміння.

Інтегрований підхід, в циклі професійної підготовки туристичної галузі, дозволяє нам виокремити навчальний матеріал з організації молодіжного туризму та об'єднати його в цілісну систему знань, умінь та навичок майбутніх фахівців.

Така трансформація предметної системи навчання в метапредметну (інтегративно-предметну), зі збереженням усіх переваг предметних та інтегрованих знань і умінь, оптимально збережеться в пам'яті студентів і буде використовуватися ними впродовж їх професійної діяльності (Козловський, 2019, с. 128).

Підвищує рівень інтеграції знань, забезпечує цілісність і системність професійного навчання метапредметний підхід – новий рівень конструювання змісту освіти – метарівень, де освітньою структурою виступає навчальний метапредмет.

Отже, нами були впроваджені в навчальний процес підготовки майбутніх фахівців спеціальні змістові модулі щодо підготовки майбутніх фахівців у галузі молодіжного туризму. Змістові модулі були включені у такі дисципліни як: «Історія туризму», «Туристичні ресурси України», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Організація екскурсійних послуг», «Активно-оздоровчий туризм», «Організація молодіжного оздоровчого туризму» та «Організація дозвілля в туристсько-оздоровчому комплексі».

Третя педагогічна умова має на меті розкрити становлення готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності, яке знаходиться під постійним впливом сучасних викликів. Орієнтація на зміни ринкових тенденцій в галузі туризму вимагає від фахової освіти швидких, мобілізаційних реакцій щодо якісної, конкурентоспро-

мної підготовки профільних спеціалістів, розширенню діапазону практично-орієнтованої навчальної діяльності, зокрема з молодіжного туризму, як перспективного напрямку туристичного ринку.

Впровадження практико-орієнтованої технології реалізується через зміст, структуру методичного наповнення професійної підготовки: лекції, семінари, практичні і лабораторні роботи, навчальну і виробничу практики, самостійну роботу, курсову і дипломну дослідницьку діяльність тощо.

Спираючись на наукові доробки та зміст педагогічної умови нами були обрані доцільні форми організації практичної підготовки студентів під час навчальних та виробничих практик: екскурсії з молодіжними локаціями; походи вихідного дня; вело-, ерудит-квести та інше.

Формування професійних умінь та навичок майбутніх фахівців в системі вищої освіти в Україні відбувається за визначеними кваліфікаційними характеристиками. Спираючись на тему нашого дослідження ми склали необхідний перелік навичок та умінь, необхідних для організації молодіжного туризму: практичне володіння предметом діяльності (знання виробництва, технології, обладнання); комп'ютерна грамотність (уміння обробляти велику кількість інформації, оперативний пошук і систематизація, моніторинг і інтерпретація отриманої інформації); навички організаційної діяльності (створення і проведення презентацій, планування, внесення змін, визначення пріоритетів, орієнтація в соціально-економічному середовищі, робота з професійною документацією, визначення потреб клієнтів, проведення рекламних компаній, уміння забезпечувати безпеку у звичайних та форс-мажорних обставинах); навички ділового спілкування (грамотна письмова і усна мова, уміння переконувати, навички ведення перемов, уміння складати договори, навички телефонних переговорів, ділове листування).

Всі ці професійні дії формуються під час практичної підготовки студентів і являються критерієм засвоєння теоретичних знань, перевірки їх якості і кількості.

Під час проходження навчальної туристсько-краєзнавчої практики згідно з наскрізною та робочою програмою ми пропонуємо студентам такі форми практичної діяльності, як: відвідини екскурсії містом, участь у пізнавальному квесті, участь в поході вихідного дня за маршрутом о. Хортиця – с. Розумівка, який можна детально оглянути за активним посиланням.

По завершенні походу вихідного дня студенти отримали завдання щодо нанесення на карту з пройденим маршрутом туристських знакувань.

Однією з сучасних форм практично-орієнтованої діяльності є участь студентів у пізнавальному квесті містом за маршрутом: пам'ятник Святославу Хороброму – площа Митців – Майдан Героїв – Вознесенський узвіз – мурал «All you need is love» – Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека – Запорізький обласний краєзнавчий музей – погруддя Тараса Шевченка.

Під час проходження практики на третьому курсі, ми урізноманітнили практично-орієнтовану діяльність студентів проведенням велоквесту «Вкруту» та участю їх у водній екскурсії на каяках, байдарках або surfboard.

Розглянемо детальніше одну з запропонованих нами форм практично-орієнтованої діяльності для студентів, а саме велоквест «Вкруту» містом Запоріжжя за маршрутом, який можна детально проглянути за активним посиланням: Міський палац дитячої та юнацької творчості – Парк Металургів – площа Поляка – Пам'ятник Леоніду Жаботинському – каскад фонтанів Веселка – Запорізький обласний художній музей – Фестивальна площа – пам'ятник Ліквідаторам чорнобильської трагедії – Стела «Дубовий Гай» – пам'ятник Йосипу Гладкому.

Отже, формування у майбутніх фахівців туристичної сфери готовності до організації молодіжного туризму розглядається нами як цілісна, багаторівнева структура, орієнтована на: створення практично-орієнтованого середовища, в якому студенти мають можливість виявити свої інтереси; розробку змісту та структури методичного забезпечення практично-орієнтованої діяльності; організацію прикладних фахових завдань, з конкретною дійовою направленістю; формуванням професійної компетенції майбутніх фахівців: особисті якості, здатність до вирішення різної специфіки завдань, уміння аналізувати досягнуті результати, особиста мотиваційна стабільність.

Четвертою організаційно-педагогічною умовою є заохочення майбутніх фахівців з організації молодіжного туризму до професійного самовдосконалення через особистісно-розвивальну дозвілєву діяльність.

Розуміння конструктивного наповнення змістом своєї дозвілєвої діяльності приходить в молодому віці. Молода людина виробляє індивідуальний стиль дозвілля і відпочинку, накопичує перший досвід організації вільного часу, де закладаються звички та уміння, виникає прихильність до тих чи інших занять. В заклад вищої освіти студенти приходять, переважно, з власними моделями організації дозвілля. Включення в мікросередовище дозвілєвої діяльності

фахової направленості дозволяє зосередити їх увагу на професійному контексті позааудиторної діяльності.

Ми переконані, що особистісні професійні якості майбутнього фахівця формуються в процесі оволодіння теоретичними знаннями і закріпленням навичок та умінь в практичній діяльності за обраною спеціальністю. Критерієм сформованості професійних якостей виступає здатність фахівця з молодіжного туризму самостійно розробляти, просувати та реалізовувати на ринку туристичних послуг якісний продукт для молодіжної аудиторії.

Тому, для заохочення студентів до особистісно-розвивальної дозвілєвої діяльності, для набуття ними досвіду щодо організації і проведення туристичних заходів та формування особистісних професійних якостей, умінь та навичок нами були запропоновані такі форми роботи:

- створення гуртка «YOUTH TOURISM», в рамках якого здійснювалось «тревел-блоггерство», створювалась онлайн мапа «Youth tour guide» через сервіс Google Maps та власна сторінка молодіжного туризму та інше;

- участь студентів в дозвілєвих туристичних заходах: туристичні форуми, виставки туристичних агенцій, ярмарки туристичних вакансій, молодіжні фестивалі;

- проведення некатегорійних походів вихідного дня Запорізьким краєм;

- залучення студентів до розробки та організації дозвілєвих туристичних програм «Запоріжжя – край молодіжних пригод».

Професійно спрямоване включення студентів до дозвілєвої діяльності мало головні завдання: формування умінь проектування, організації та реалізації власних дозвілєвих проєктів майбутніх організаторів молодіжного туризму.

Варто зазначити, що організована дозвілєва діяльність цікава своїми результатами, які мотивують майбутніх фахівців на подальший професійний розвиток, на формування спеціальних фахових знань, умінь і навичок, які неможливо набути під час аудиторних занять (Власенко, 2018), а створення дозвілєвого середовища закладу вищої освіти є платформою для самовизначення та самореалізації майбутніх фахівців щодо напряму професійної діяльності.

Створюючи систему дозвілєвої діяльності ми орієнтувались на зміст підготовки майбутніх фахівців з організації молодіжного туризму, форми організації і методи мотиваційного впливу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, обрані та впроваджені нами організаційно-

педагогічні умови у підготовку майбутніх фахівців туристичної галузі створили сукупність різних складових у процесі підготовки спеціалістів, які включають в себе організацію, різноманітні форми, методи та удосконалений зміст. Складові цього процесу забезпечують якісну освітню діяльність та ефективність готовності організаторів молодіжного туризму до професійної діяльності в сфері туризму. В подальших своїх дослідницьких роботах, вбачаємо за необхідне детально розкрити створені нами організаційно-педагогічні умови у контексті підготовки фахівців туризму до організації молодіжного туризму.

Список бібліографічних посилань

- Власенко, 2018 – Власенко, О.М. (2018). Дозвіллєва діяльність як фактор самореалізації студентів в освітньому середовищі закладу вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*, 2(4): 95-97.
- Войтко, 1982 – Войтко, В.І. (ред.) (1982). Психологічний словник. Київ: Вища школа. 214 с.
- Галєєва, 2009 – Галєєва, А.П. (2009). Організаційно-педагогічні умови виховної діяльності у вищому аграрному навчальному закладі: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 «Теорія і методика виховання». Миколаїв. 320 с.
- Гладуш & Лисенко, 2014 – Гладуш, В.А., Лисенко, Г.І. (2014). Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навчальний посібник. Дніпропетровськ. 417 с.
- Гончаренко, 1997 – Гончаренко, С.У. (1997). Український педагогічний словник. Київ: Либідь. 366 с.
- Гриценко, 2010 – Гриценко, А.І. (2010). Формування навчально-професійної мотивації у студентів в умовах вищого навчального закладу. *Вісник психології і педагогіки*: електронний збірник наукових праць. URL: https://www.psych.kiev.ua/Гриценко_А.І._Формування_навчально-професійної_мотивації_у_студентів_в_умовах_вищого_навчального_закладу.
- Єрохін, Нікітін & Нікітіна, 2011 – Єрохін, С.А., Нікітін, Ю.В., Нікітіна, І.В. (2011). Концепція професійної мотивації студентів як фактору конкурентності на ринку праці. *Юридична наука*, 1: 20–27.
- Загребельна, 2005 – Загребельна, Л. (2005). Педагогічні умови підготовки майбутніх менеджерів у економічних навчальних закладах. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 8: 291–296.
- Зубко, 2002 – Зубко, А.М. (2002). Організаційно-педагогічні умови удосконалення навчального процесу в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Київ. 240 с.
- Козловський, 2019 – Козловський, Ю. (2019). Формування педагогічної компетентності студентів закладу вищої технічної освіти на засадах метапредметного підходу. *Нова педагогічна думка*, 1: 127–131.
- Краснокутська & Бусел, 2009 – Краснокутська, Н.С., Бусел, В.Т. (2009). Великий таумачний словник сучасної української мови. Київ: Ірпін, Перун. 596 с.
- Кремень, 2021 – Кремень, В.Г. (ред.). (2021). Енциклопедія освіти. 2-е вид., допов. та перероб. Київ: Юрінком Інтер. 1144 с.
- Лозова & Троцько, 2002 – Лозова, В.І., Троцько, Г.В. (2002). Теоретичні основи виховання і навчання. 2-е вид., випр. і доп. Харків: ОВС. 400 с.
- Міляєва, Городиська & Пантук, 2014 – Міляєва, В., Городиська, В., & Пантук, М. (2014). Педагогіка та психологія вищої школи: тексти лекцій. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ. 307 с.
- Тверезовська & Філіппова, 2009 – Тверезовська, Н., Філіппова, Л. (2009). Сутність та зміст поняття «педагогічні умови». *Нова педагогічна думка*, 3: 90–92.
- Шинкарук, 1986 – Шинкарук, В.І. (ред.). (1986). Філософський словник. 2-е вид. доп. Київ: Наукова думка. 800 с.

References

- Vlasenko, O.M. (2018). Leisure activity as a factor of self-realization of students in the educational environment of a higher education institution. *Innovative pedagogy*, 2(4): 95-97 [in Ukr.].
- Large interpretive dictionary of the modern Ukrainian language (2009). In V. Busel (ed.). Kyiv ; Irpin: Perun. 1736 p. [in Ukr.].
- Voitko, V.I. (ed.) (1982). Psychological dictionary. Kyiv: Higher School. 214 p. [in Ukr.].
- Galeeva, A.P. (2009). Organizational and pedagogical conditions of educational activity in a higher agricultural educational institution: Theses of Ph.D Dissertation. Mykolaiv 320 p. [in Ukr.].
- Gladush, V.A., Lysenko, G.I. (2014). Higher school pedagogy: theory, practice, history. Study guide. Dnipropetrovsk. 417 p. [in Ukr.].
- Honcharenko, S.U. (1997). Ukrainian pedagogical dictionary. Kyiv: Lybid. 366 p. [in Ukr.].
- Hrytsenok, L.I. (2010) Formation of educational and professional motivation among students in the conditions of a higher educational institution. *Bulletin of psychology and pedagogy: an electronic collection of scientific works*. Retrieved from https://www.psych.kiev.ua/Гриценко_А.І._Формування_навчально-професійної_мотивації_у_студентів_в_умовах_вищого_навчального_закладу [in Ukr.].
- Yerokhin, S.A., Nikitin, Y.V., Nikitina, I.V. (2011). The concept of professional motivation of students as a factor of competitiveness in the labor market. *Legal science*, 1: 20–27.
- Zagrebelska, L. (2005). Pedagogical conditions for training future managers in economic educational institutions. *Modern information technologies and innovative teaching methods in training specialists: methodology, theory, experience, problems*, 8: 291–296 [in Ukr.].
- Zubko, A.M. (2002). Organizational and pedagogical conditions for improving the educational process in the system of professional development of pedagogical personnel: Theses of Ph.D Dissertation. Kyiv. 240 p. [in Ukr.].
- Kozlovskiy, Yu. (2019). Formation of pedagogical competence of students of the institution of higher technical education on the basis of the metasubject approach. *A new pedagogical thought*, 1: 127–131 [in Ukr.].
- Krasnokutska, N.S., Busel, V.T. (2009). A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language. Kyiv: Irpin, Perun. 596 p. [in Ukr.].
- Kremen, V.G. (ed.). (2021). Encyclopedia of education. 2nd ed., supplement. and processing Kyiv: Yurinkom Inter. 1144 p. [in Ukr.].
- Lozova, V.I., Trotsko, G.V. (2002). Theoretical foundations of education and training. 2nd ed., corrected and supplemented. Kharkiv: OVS. 400 p. [in Ukr.].
- Milyaeva, V., Horodyska, V., & Pantyuk, M. (2014). Pedagogy and psychology of higher school: texts of lectures. Drohobych: Editorial and publishing department of DSPU. 307 p. [in Ukr.].
- Tverezovska, N., Filippova, L. (2009). The essence and content of the concept of "pedagogical conditions". *New pedagogical thought*, 3: 90–92 [in Ukr.].
- Shinkaruk, V.I. (ed.). (1986). Philosophical dictionary. 2nd edition add. Kyiv: Scientific Thought. 800 p. [in Ukr.].

HERASHCHENKO Yaryna

senior lecturer at the Department of tourism, recreation and hotel and restaurant business,
Zaporizhzhia National University

**ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF THE TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS
IN THE TOURISM INDUSTRY FOR THE ORGANIZATION OF YOUTH TOURISM:
CONCEPTS AND GENERAL CHARACTERISTICS**

Summary. *The article analyzes concepts and terms that are components of organizational and pedagogical conditions. The introduction of organizational and pedagogical conditions in the context of the training of specialists in the tourism industry for the organization of youth tourism is considered. Structural terms were considered through the prism of philosophical, pedagogical and psychological views.*

It was determined that "condition" is an optimal environment, circumstances, surroundings, situations of real reality, which are interconnected by logical connections, influences and on which the flow of the process and the availability of the result depend. The concept of "organization" is defined as internal orderliness, coherence of interactions of parts of the whole; a set of processes or actions that lead to the formation and improvement of relationships between parts of the whole; association of people who jointly implement a certain program or goal.

It has been proven that "pedagogical conditions" is a complex and multidimensional concept that acts as a regular educational process. These are the circumstances on which the integrity of the pedagogical process depends and on the basis of which the professional training of

specialists takes place. This is an organizational process of achieving a planned result.

The interpretations of definitions and concepts were analyzed and we conclude that the organizational and pedagogical conditions relate to the organizational function of managing the pedagogical process. The systematized process activates the pedagogical component of the conditions, which promotes the interaction of the subjects of the pedagogical process, creating personally significant opportunities for each student, the development of personal qualities of the future specialist. It was established that within the scope of our research, the organizational and pedagogical conditions agree with the structure of professional training of future specialists in the tourism industry for the organization of youth tourism created by us, focusing on important circumstances and certain rules necessary to achieve results in professional activity.

Keywords: *pedagogical process; pedagogical conditions; experts in the tourism industry; youth tourism; training of specialists in youth tourism.*

*Одержано редакцією 01.09.2024
Прийнято до публікації 13.09.2024*